

Η Αγία Τριάδα στην τέχνη

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στην Ορθόδοξη Εκκλησία τα ομοιώματα του Πατρός και του Αγίου Πνεύματος, είναι απαγορευμένες απεικονίσεις, επειδή η Αγία Γραφή απαγορεύει σε πολλά

εδάφια τις εικόνες της αόρατης Θεότητας.

Η περιστέρα ως σύμβολο του Αγίου Πνεύματος χρησιμοποιείται από παλιά ως σύμβολο στην εκκλησιαστική διακοσμητική, όχι όμως στην εικονογραφία όπου οι μορφές δε χρησιμοποιούνται σαν σύμβολα αλλά σαν ομοιώσεις. Η απεικόνιση του Αγίου Πνεύματος ως περιστεριού επιτρέπεται μόνο στην εικόνα των Θεοφανείων, όπου το Άγιο Πνεύμα εμφανίστηκε “εν είδει περιστεράς” ή “ωσει περιστέρα”, αλλά δεν έγινε περιστέρι. Επιτρέπεται επίσης η απεικόνιση της καθόδου του Αγίου Πνεύματος κατά την Πεντηκοστή, όταν “διεμεριζόμενοι γλώσσαι ωσει πυρός” ήρθαν και στάθηκαν πάνω στα κεφάλια των Αποστόλων. (Πράξεις β΄: 3). Σύμφωνα με την Ορθόδοξη Εκκλησία η ενσάρκωση του Λόγου δίνει τη δυνατότητα απεικόνισης μόνο του Υιού, και μόνο κατά την ανθρώπινη φύση του.

Αυτή η άποψη διαφοροποιείται από την ερμηνεία που καταγράφεται στο Πηδάλιον ότι «και ο άναρχος Πατήρ πρέπει να ζωγραφίζεται καθώς εφάνη εις τον προφήτην Δανιήλ ως παλαιός ημερών» και ότι «το άγιον Πνεύμα πρέπη να ζωγραφίζεται εν είδει περιστεράς». Ομοίως, σύμφωνα με τον Χ. Γκότση, επιτρέπεται η απεικόνιση του Πατρός ως “Παλαιού των Ημερών”.

Πάντως και στην Ορθόδοξη Εκκλησία υπάρχουν δυο απεικονίσεις του συνόλου της Αγίας Τριάδας: Η «Αγία Τριάδα», που παριστάνει το Θεό Πατέρα σαν γέρο με λευκά μαλλιά και γένια, τον Ιησού, τον Υιό του Θεού καθισμένο δίπλα του, και το Άγιο Πνεύμα, με μορφή περιστεριού να ίπταται ανάμεσά τους, και η «Φιλοξενία του Αβραάμ» που παρουσιάζει την Αγία Τριάδα με τη μορφή τριών παρόμοιων σε εμφάνιση και ηλικία αγγέλων. Από αυτές η «Αγία Τριάδα» θεωρείται από ορισμένους ότι έχει Δυτική επίδραση, και εμπίπτει στις περιπτώσεις που η 7η Οικουμενική Σύνοδος χαρακτηρίζει ως είδωλα, ενώ η δεύτερη είναι επιτρεπτή εφόσον σύμφωνα με την Παλαιά Διαθήκη ο Θεός πράγματι προτυπώθηκε στον Αβραάμ ως Τριαδικός, με τη μορφή τριών αγγέλων.

Στη Δυτική τέχνη συναντάμε το περιστέρι σε πολλές θρησκευτικές απεικονίσεις, όπως του Ευαγγελισμού, παρότι η Αγία Γραφή δεν αναφέρει εμφανίσεις με μορφή περιστεράς στη Γέννηση ή στον Ευαγγελισμό. Χαρακτηριστικά παραδείγματα, είναι η “Γέννηση” (15ος αι.) του Lorenzo Monaco, η ζωγραφιά του Φλαμανδού ζωγράφου Gerard Davis (15ος αι.), καθώς και πίνακες πάνω στο ίδιο θέμα από τους Petrus Christi (15ος αι.) και Hans Memling (16ος αι.).

Πηγές: wikipedia- ierovima.gr